

Minullekin, Pupu Lihavistolle, on tullut muistelopyyntöjä liittyen seitkytluvulla virinneeseen musiikin harrastukseeni, joka elävöityi Untillo, Narttu ja 500 Kg Lihaa -yhtyeen merkeissä. Aluksi olin sitä mieltä, etten Untillossa ja Nartussa ole koskaan mukana ollutkaan, mutta sekavat päiväkirjamerkintäni tältä ajalta kertoivat vallan muuta: olin mukana kohtalaisen sitoutuneenakin, vaikka kiire baariin ja pimujen perään olivatkin päähuolenani. Tässä stilisoidut vastaukseni: näin sen näin, mutta oliko se näin? Saattoipa näyttää muista muulta ja musta tältä ... Milloin ja kuinka bändihommat alkoi? 1976/1977 (?) Kauko Röyhkä, jota vielä silloin Väldeksi kutsuttiin oli aktivoija ja väsymätön organisoiija, joka lähes puoliväkisin oli rekrytoimassa kaikkia mahdollisia tyyppisiä lahjakkuudesta/lahjattomuudesta välittämättä mukaan bändiinsä. Halukkaita ei lopulta kuitenkaan kertynyt montaa ilmoittelusta ja spontaaneista kadulla ihmisen kimppuun -kyselyistä huolimatta. Mukaan tuli ennestään jo toisensa tuntevia Merikosken lukion kasvatteja ja anarkkinen toiminta alkoi vuonna 1976 musiikkiluokassa koulutuntien jälkeen musiikinopettaja Vesa Pentin siunauksella. Millainen soittotausta jäsenillä oli (Untillo ja Narttu)? - Kauko Röyhkä: itseoppinut kitaristi/basisti/laulaja/lauluntekijä, joka kehitti oman tekniikan ja tyylin. Pystyi suvereenisti vangitsemaan mielenkiinnon minimaalisellakin teknisellä osaamisella. Todellinen dynamo ja innostaja, joka sai aikaan liikettä silloiseen yleiseen flegmaattisuuteen ja tumput suorina nojailuun. - RukiVehr Paakinaho (myöhemmin mm. RukiVehr A. Kivi): kitaristi, joka itseasiassa loi Kaukon tulevan ensimmäisen LP:n useiden kappaleiden kitarakuviot Untillon ja Nartun eka vaiheen aikana. Kaukon kyynisen maailmankatsomuksen harmaa eminenssi ja ruohonjuuritasolle viejä. Rukihan se oli, joka mm. steppaili vittuillen Oulun kaduilla seitkytluvun puolivälissä, ennenkuin Kauko teki Steppailen -biisinsä. Muistan, kun Ruki osti Roost -merkkisen vahvistimen, joka tuntui helvetin kalliilta: 2000 mk rahaa. Rukin tähtihetket olivat alkuperäisessä Nartussa, esim. keikka Pellen lämpärinä Rattorissa on unohtumaton. - Ilkka Laru: porukan tavallisin hahmo, rummut. - Kiviharju I. Jukka Savilaakso: yliopiston seinäilmoituksen avulla rekrytoitiin rumpaliksi Narttuun. Läiskytteli aluksi pahvilaatikoita(!) - Anori Karmio: ei soittotaitoja, mutta mukana meluamassa. Tiltzeitung -pienlehden vaikuttajahahmoja. - Pupu Lihavisto: soitteli pitkätukkaisena varhaisteininä pianolla Jelly Roll Mortonia ja Scott Joplinia. Seurasi lähietäydydeltä freejazz- ja progemuusikko Jonne-enon bändejä (mm. Kestapo, Kestapropos, Kajaani Big Band, Topmost II, Jouko ja Kosti) ja mm. silitti Martti Innasen Gunnar-pässiä ravintola Kesälesken edustalla, diggaili Jorma Elovaaraa ja Mysteeni -kustantamo, mutta vasta Kaukon innostamana alkoi sävellellä ja soittaa omia kuvioita ja kappaleita, jos silloinkaan. enemmän yksityisajattelijana kuin punkkari, mutta punk antoi vapauden musisoida, enää eivät virtuoosit vakuuttaneet. Mikä oli linja, mitä musiikkia soitettiin, ketkä olivat esikuvia? Aluksi homma oli metelöintiä ja totaalista kaaosta, josta pikkuhiljaa alkoi erottua Kaukon tulevat hitit Dora ja Ihmisen paras ystävä. Myöhemmin, kun treenit olivat siirtyneet RukiVehrin vanhempien olohuoneeseen ja kellariin, muistan jonkun Pere Ubu -henkisen jammailun, edelleen raskaasti kaaoksen puolella. Jos musiikillinen linja ei alkuvaiheessa kiteytynyt, niin ideologia kylläkin: Kauko aloitti keskiluokkaisuuden kritisoinnin ja RukiVehr oli suorastaan pelottavan raivokkaalla ristiretkellä tavallisuuden puolesta taiteellisuutta ja vasemmistolaisenhenkistä piippu- ja samettihousut -intellektualismia vastaan. Yhtyeen terävin ideologinen kärki siis pukeutui teryleenihousuihin ja kauluspaitaan ja sammarijalkaisena pitkätukkasnobina tunsin olevani varsin kuumassa paikassa RukiVehrin ja Kaukon naureskellessa vaatteilla koreilulle ja hippimeiningille. No, pimut ainakin olivat puolellani. Ideologian taakse syntyi Tiltzeitung -lehti omaksi äänenkannattajaksi. Tämä yllättävän menestyksekkääksi noussut pienlehti yritettiin jopa vallata kaupalliseksi julkaisuksi promoottori antti Porkan ja Heikki Mattilan, oululaisten kulttuurityöläisten toimesta. Eräässä kahakassa päätoimittajaa lyötiin turpaan Rattorin edustalla. Esikuvia? Kauko ja RukiVehr olivat punkliikkeen innoittamia: koettiin, että kellä tahansa on mahdollisuus ryhtyä luovaksi taiteilijaksi, mistä osittain syntyi jonkinlainen kulttuurivallankumouksen henki, ja vastustajat löytyivät vakiintuneen

kulttuuriestablismentin puolelta. Tämän allekirjoitin minäkin. Tosin tavallisuus ei minua kiinnostanut vaan psyydin tekotaiteellisuuden, Captain Beefheartin ja Frank Zappan ystävänä. Kuusrokissa käytiin seuraamassa tarkkaan Eddie & Hotrodsit ja Dr. Feelgood ja Pohjankartanon konserttialissa mm. Kevin Coynea ja Mania. Virtanen oli muistaakseni kova sana ja keikoilla nähty. Velvet Undergroundia, Wayne Countya, Pere Ubuja, Captain Beefheartia, Robert Gordonia ja Suicideä kuunneltiin Peitsamoa ja Isokynää unohtamatta. Missä yhtye keikkaili? Untillo ei päässyt minun aikanani keikalle asti, muistaakseni. Ilmeisesti Pateniemen työväentalolla oli joku keikka sikäläisen orkesteri Tiltin (?) ja Matti Mätä & SS:n (tulevat Pistepirkot) kanssa. Tämän voisi RukiVehr muistaa paremmin. Nartullahan keikkoja oli muutama myöhemmin, jolloin en ollut mukana soittajakunnassa. Kuinka toiminta loppui? Untillo oli RukiVehrin ja Kaukon kannalta välttämätön verryttelyvaihe ennen Kaukon ensimmäistä Narttu -yhtyettä, johon Ruki tuli mukaan kitaristina, kyynisenä ideologina ja Kaukon uskollisena adjutanttina. Itse jäin Untillosta pois jo varhain, koska olin enemmänkin innostunut juoksemaan pimujen perässä ja istumaan ravintoloissa. Untillo muuttui Nartuksi, kun Kauko ja Ruki löysivät Savilaakson rumpalikseen. Säilytin läheiset yhteydet Rukiin ja Kaukoon ja soittoinnostukseni elpyi myöhemmin 500 kg Lihaa merkeissä, samalla yhteistyöni Rukin kanssa kehittyi The Leo Bugarilovesissa. Kun Kauko 70-luvun lopulla lähti Turkuun opiskelemaan, testamenttasi hän siihenastisen Narttunsa Rukin ja minun niskoille lainaten bassokitaransa ja vavistimena käyttämänsä putkiradion ja työntäen vanhojen biisiensä demokasetin kouraani. Jonkin aikaa treenasinkin bassottelua ja biisejä, mutta pian RukiVehr kertoi muuttavansa Tampereelle opiskelemaan. Siihen loppui Oulun Narttu. 500 Kg Lihaa nousi 80-luvun alussa avant garde tekemään ja vuosikymmenen lopussa The Leo Bugariloves vakiintui toimivaksi konseptiksi.

-mies, 1959, Oulu, shareholder/stakeholder